

Saksbehandler

Bjørn Arne Karlsen

Telefon

77 64 22 15

Vår dato

11.05.2009

Deres dato

Vår ref.

2009/2186 - 2

Deres ref.

Arkivkode

Cognis Scandinavia as
Ringveien 102
9018 Tromsø

Kontroll ved Cognis Scandinavia as 07.05.09 - oversendelse av kontrollrapport

Vi viser til kontroll av Cognis Scandinavia as den 07.05.2009

Følgende tema ble kontrollert:

- Virksomhetens etterlevelse av rammer og krav i utslippstillatelsen
- Aktuelle deler av virksomhetens internkontroll (*jf. internkontrollforskriften*).

Vedlagt følger en rapport som beskriver gjennomføringen av kontrollen og de funn som ble gjort.

Virksomheten er plassert i risikoklasse 3, jfr. Fylkesmannens vedtak av 07.02.2008. I medhold av forurensningsforskriften § 39-6 vil det bli innkrevd et kontrollgebyr på kr 11.100,- . Faktura vil oversendes av Statens forurensningstilsyn.

Fylkesmannen ønsker tilbakemelding innen **10.08.2009** på hvordan avvik og anmerkninger som fremkommer i rapporten vil bli rettet opp.

Med hilsen

Cathrine Henaug
fylkesmiljøvernssjef

Evy Jørgensen
fagsjef

Vedlegg: Kontrollrapport

(tom side)

Rapport etter kontroll av Cognis Scandinavia AS 07.05.2009

Virksomhetens adresse	Ringveien 102, 9018 Tromsø	Fylkesmannens arkivkode	09/2186-2
Utslippstillatelse av	22.08.1998 / 13.12.2007	Anleggsnummer	1902.070.01
Risikoklasse	3	Kontrollnummer	2009.019.1 MVATR
Forrige kontroll	-	Tidsrom for kontrollen	07.05.2009
Fra Fylkesmannen i Troms	Per Kr. Krogstad Bjørn Arne Karlsen	Ansvarlig for virksomheten	Michael Pettersen

Kontrollens omfang

Fylkesmannen i Troms (FM), Miljøvernavdelingen, gjennomførte 07.05.2009 en kontroll ved Cognis Scandinavia AS, Ringveien 102, 9018 Tromsø.

Følgende tema ble kontrollert:

- Virksomhetens etterlevelse av rammer og krav i utslippstillatelsen av 13.12.2007 samt andre forhold ved driften som påvirker/kan påvirke det ytre miljø.
- Aktuelle deler av virksomhetens internkontroll som blant annet rutiner som er satt for å sikre at virksomheten overholder myndighetskrav satt i forurensningsloven, forskrifter og utslippstillatelsen for virksomheten.

Hovedkonklusjon

Det ble avdekket overtredelser av utslippstillatelsen av 22.08.1998, sist endret 13.12.07, som gjaldt virksomhetens rammer for inntak av råstoff (rekeskall). Videre er det ikke utarbeidet program for kontrollmåling av utslipp til vann, og heller ikke foretatt utslippsmålinger siden 2001. Fylkesmannen har heller ikke mottatt årsrapporter over utslipp til vann siden 2001. Det ble også konkludert med at virksomhetens internkontrollsystem var mangelfullt. Rutiner for ivaretagelse av ytre miljø var ikke utarbeidet, herunder manglende dokumentasjon på at det er gjennomført en systematisk kartlegging av forhold ved virksomheten som kan utgjøre en trussel mot ytre miljø (miljørisikoanalyse).

I tillegg er det gitt 2 anmerkninger som gjelder manglende dokumentasjon på vedlikehold av oljetank og sikring ved evt. utslipp fra tanken samt manglende dokumentasjon på tilstanden til virksomhetens utslippsledning til Tromsøundet.

Tromsø 11.05.2009

Bjørn Arne Karlsen
overingeniør

Per Kr. Krogstad
overingeniør

1. INNLEDNING

Virksomheten (tidligere Biohenk AS) ble etablert i 1998 og ble innvilget utslippstillatelse samme år. Ny tillatelsen ble formelt utstedt på navnet Cognis Scandinavia AS 13.12.2007. Bakgrunnen for gjeldende kontroll (*1. gangs kontroll*) er behovet Fylkesmannen har for å gjøre seg kjent med bedriften og samtidig se på virksomhetens etterlevelse av rammer og krav i utslippstillatelsen og virksomhetens internkontroll.

Rapporten omhandler kun avvik og anmerkninger som er avdekket under kontrollen av 07.05.2009, og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Mål for kontrollaksjonen

Kontroll av om Cognis Scandinavia AS overholder kravene satt i utslippstillatelsen, internkontrollforskriften og relevante deler av virksomhetens egen skriftlige internkontroll.

Metode/Omfang

Kontrollen ble gjennomført ved samtale med fabrikk sjef Michael Pettersen samt gjennomgang av fremlagt dokumentasjon. Det ble også gjennomført befarings på bedriftsområdet sammen med fabrikk sjefen.

Definisjoner

AVVIK er overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse- miljø og sikkerhetslovgivning.

ANMERKNINGER er forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men er områder som tilsynsmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for at bedriften på en bedre måte skal kunne ivareta helse, miljø og sikkerhet.

2. DOKUMENTUNDERLAG

Følgende krav og dokumenter lå til grunn for kontrollen:

- Internkontrollforskriften.
- Forurensningsloven med tilhørende forskrifter.
- Utslippstillatelse for produksjon av kitosan av 13.12.2007 for Cognis Skandinavia AS.

Dokumenter vi ba om underveis:

- Dokumentasjon på innkjøpt råstoffmengde og vannforbruk de siste tre år
- Dokumentasjon på levert avfallsmengde de siste tre år
- Virksomhetens IK-dokumenter

3. AVVIK

Avvik 1

Virksomheten har ikke gjennomført årlige rapporteringer til Fylkesmannen over utslipp til vann

Avvik fra: *Utslippstillatelsen av 22.08.1998/13.12.2007, tillatelsens ramme samt pkt. 6.2*

Kommentar:

I utslippstillatelsen er det krav om årlige rapportering til Fylkesmannen om utslipp til vann. Fylkesmannen har ikke mottatt nevnte rapport siden 2001. Rapportering skal for driftsår 2009 skje via Altinn (frist 15 mars 2010).

Avvik 2

Virksomheten har ikke utarbeidet program for kontrollmåling av utslipp til vann, og kan heller ikke dokumentere kontrollmålinger av utslipp til vann etter 2001

Avvik fra: *Utslippstillatelsen av 22.08.1998/13.12.2007 pkt. 6.2*

Kommentar:

Utslippstillatelsen pålegger virksomheten å utarbeide et måleprogram for utslipp til vann. Kontrollen skal være kvalitetssikret. Minimum 6 representative prøver av avløpsvannet skal analyseres for parameterne kjemisk oksygenforbruk (KOF), suspendert stoff (SS) og surhetsgrad (pH).

Virksomheten har ikke vannmåler på utslippsledning men måler vannforbruk ved bedriften. Årlig forbrukt volum siste tre år ligger under tillatelsens ramme på 47.000 m³.

Avvik 3

Virksomheten pH-nøytraliserer ikke prosessavløpsvannet før utslipp til Tromsøundet

Avvik fra: *Utslippstillatelsen av 22.08.1998/13.12.2007 pkt. 1.3*

Kommentar:

Det ble ved kontrollen opplyst at virksomheten ikke har anlegg for nøytralisering av prosessavløpsvannet og at pH kan variere fra 4 til 10.

Avvik 4

Virksomheten overskred utslippstillatelsens ramme på 600 tonn (våtvekt) rekeskall i 2008

Avvik fra: *Utslippstillatelsen av 22.08.1998/13.12.2007, tillatelsens ramme samt pkt. 1.1*

Kommentar:

Tillatelsen setter en ramme på 600 tonn (våtvekt) prosessert rekeskall pr. år. For 2008 mottok og prosesserte virksomheten 800 tonn rekeskall. Produksjonen overskred likevel ikke et annet

rammekrav; produsert mengde kitosan. Det ble produsert 17,5 tonn mot tillatelsens ramme på 18 tonn. Dette ble forklart med at tørrstoffinnholdet i rekeskallene (råvaren) var lavere enn de forutsatte 20 %. Fylkesmannen ble ikke informert om overskridelsen på nesten 40 %.

Avvik 5

Virksomhetens internkontrollsystem er ikke tilfredstillende

Avvik fra: *Utslippstillatelsen av 22.08.1998/13.12.2007 pkt. 5.1 og 6.1 samt internkontrollforskriften § 5 pkt. 6.*

Kommentar:

Vi kan ikke se at vern av ytre miljø mot forurensning er tilfredstillende omtalt i virksomhetens internkontrollsystem. I dette ligger bl.a. manglende rutiner for avfallsbehandling samt manglende rutiner for gjennomgang av virksomheten for å kartlegge og vurdere risikopunkter med fare for forurensning, en miljørisikoanalyse.

Det kunne heller ikke fremlegges vedlikeholdsprogram eller inspeksjonsrapport(er) fra Bunker Oil som eier, og har ansvaret for vedlikeholdet av, oljetanken på 15.000 liter. Slik dokumentasjon skal finnes i internkontrollsystemet.

4. ANMERKNINGER

Anmerkning 1

Virksomheten har ikke oppsamlingsbasseng under oljetank på 15.000 liter

Kommentar:

Virksomhetens steamkjel fyres med autodiesel. Oljen oppbevares i en 15.000 liters tank over bakken bak bygningen. Det forekommer noe trafikk mellom bygningen og tanken. For å sikre omgivelsene mot forurensning ved evt. utslipp fra tanken bør det være anlagt et 15.000 liters oppsamlingsbasseng under tanken. Et slikt basseng vil også sikre tanken mot skade ved påkjørsel, snøbrøyting og lignende.

Anmerkning 2

Virksomheten kan ikke dokumentere tilstanden på utslippsledning

Kommentar:

Det er 11 år siden utslippsledningen ble lagt 375 meter ut i Tromsøundet. Ledningen er, så etter vår kunnskap, ikke tilstandsvurdert med tanke på brekkasje eller slitasje. Det ble høsten 2008 observert misfarging av sjøvannet ca 80-100 meter fra land ved traseen til bl.a. Cognis Scandinavia AS. Vi kan ikke påvise opphavet til misfargingen, men en tilstandsvurdering av virksomhetens utslippsledning kan evt. utelukke denne kilden.

5. ANDRE FORHOLD

Opprinnelig utslippstillatelse ble gitt Biohenk AS 22.08.1998 etter søknad av 25.05.1998. Tillatelsen ble så overført til Cognis Scandinavia AS 13.12.2007. Det kan produseres 18 tonn kitosan fra inntil 600 tonn (våtvekt) rekeskall pr. år. Råstoffet mottas fra Stella Polaris AS. Produksjonen kan i utgangspunktet foregå hele året, så lenge det er tilgang på råstoff. Virksomheten er basert på ferskt råstoff som mottas med bil to-tre ganger i uken. Rekeskallet går direkte inn i produksjonsprosessen. Virksomheten har ikke lagerkapasitet for blokkfrost råstoff.

6. TILSTEDE PÅ KONTROLLEN

Navn	Arbeidssted	Tittel/funksjon
Michael Pettersen	Cognis Scandinavia AS	Fabrikk sjef
Per Kristian Krogstad	Fylkesmannen i Troms	Overingeniør
Bjørn Arne Karlsen	Fylkesmannen i Troms	Overingeniør

7. OPPFØLGING

Fylkesmannen ønsker tilbakemelding innen **10. august 2009** på hvordan avvik og anmerkninger som fremkommer i rapporten vil bli rettet opp